KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 10.9.2009.
KOM(2009) 471 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI

Dokończenie budowy jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA): plan działania na lata 2009-2012

SPIS TREŚCI

KOMUNIKAT KOMISJI Dokończenie budowy jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA): plan działania na lata 2009-2012 ... 1

KOMUNIKAT KOMISJI Dokończenie budowy jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA): plan działania na lata 2009-2012 ... 3

1. Wprowadzenie ... 3

2. Priorytety planu działania na rzecz SEPA ... 4

2.1. Priorytet 1: Zachęcanie do migracji ... 4

a) Aktywna rola organów władzy publicznej ... 4

b) Skuteczne monitorowanie migracji ... 5

c) Potrzeba wyznaczenia daty zakończenia migracji ... 6

2.2. Priorytet 2: Szerzenie wiedzy na temat SEPA i promowanie produktów SEPA ... 6

a) Szerzenie wiedzy na temat SEPA ... 7

b) Promowanie produktów SEPA ... 7

2.3. Priorytet 3: Opracowanie stabilnych ram prawnych dla SEPA i wzmocnienie zgodności z SEPA ... 7

a) Uzupełnienie ram prawnych dla SEPA ... 8

b) Zagadnienia dotyczące konkurencji ... 8

c) Zagadnienia dotyczące zgodności ... 9

2.4. Priorytet 4: Promowanie innowacji ... 10

a) Płatności mobilne i płatności elektroniczne ... 10

b) Fakturowanie elektroniczne ... 10

2.5. Priorytet 5: Zapewnienie niezbędnej standaryzacji, interoperacyjności i bezpieczeństwa ... 11

2.6. Priorytet 6: Wyjaśnienie i usprawnienie zarządzania projektem SEPA ... 13

a) Obecne zarządzanie projektem SEPA ... 13

b) Wyzwania dotyczące zarządzania SEPA na szczeblu UE ... 13

3. Wnioski ... 15

KOMUNIKAT KOMISJI

Dokończenie budowy jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA): plan działania na lata 2009-2012

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

1. WPROWADZENIE

Sukces jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA) zapewni pełne zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron. Europejska Rada ds. Płatności, organ decyzyjno-koordynacyjny europejskiego sektora bankowości w zakresie płatności, z powodzeniem przygotowała wymagane systemy poleceń przelewu SEPA (SEPA Credit Transfers, SCT) oraz poleceń zapłaty SEPA (SEPA Direct Debits, SDD), a obecnie prowadzi prace nad standaryzacją płatności przy użyciu kart płatniczych, ale tempo migracji do SEPA jest nadal wolne. W maju 2009 r. – blisko półtora roku po wprowadzeniu SCT – jedynie 3,9 % poleceń przelewu realizowanych było przy użyciu standardów SEPA[1]. W obecnych trudnych warunkach gospodarczych przedsiębiorstwa mogą wstrzymywać się z inwestowaniem, mimo iż sektor bankowości detalicznej i płatności nadal stanowi stabilne źródło stale rosnących dochodów. Ze względu na dominującą rolę zintegrowanych rynków płatności w nowoczesnych społeczeństwach będą one miały zasadnicze znaczenie dla przyszłości bankowości detalicznej.

Dalszy spadek już słabnącego entuzjazmu banków może być spowodowany niepewnością dotyczącą głównych aspektów projektu. Mimo iż SEPA jest w głównej mierze uzależniony od warunków rynkowych, niepewność dotyczącą jego niektórych aspektów można rozwiać jedynie przy wsparciu organów władzy publicznej. Na chwilę obecną konieczne jest podjęcie działań przez wszystkie zainteresowane strony.

W konkluzjach Rady ds. Gospodarczych i Finansowych z dnia 10 lutego 2009 r.[2] *uznano*, że „obecny kryzys finansowy i spowolnienie gospodarcze stanowią okazję do znacznej poprawy efektywności i obniżki kosztów, wymagają zatem zwiększonego zaangażowania w projekt wszystkich stron" oraz *wezwano* „Komisję, EBC i Eurosystem do dalszych prac nad przygotowywaniem koniecznych działań i do ich skutecznej realizacji."

Niniejszy plan działania w sprawie SEPA stanowi ramy działań na potrzeby pełnego wdrożenia jednolitego obszaru płatności w euro i stanowi odpowiedź na komunikat Komisji na wiosenny szczyt Rady Europejskiej z dnia 4 marca 2009 r., w którym Komisja ogłosiła, że „do połowy 2009 r. przedstawi wnioski w celu uzyskania maksymalnych korzyści z jednolitego obszaru płatności w euro."[3]

Komisja i Europejski Bank Centralny mają taką samą wizję SEPA[4], a niniejszy plan działania odzwierciedla ścisłą współpracę pomiędzy EBC i Komisją w zakresie dalszego rozwoju tej wizji. W szóstym sprawozdaniu z postępów SEPA Eurosystem określił również konkretne zadania konieczne do wdrożenia SEPA i migracji do niego. Te dwa dokumenty wzajemnie się uzupełniają.

---

1 http://www.ecb.int/paym/sepa/timeline/use/html/index.en.html

2 http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/105993.pdf

3 Komunikat na wiosenny szczyt Rady Europejskiej, *Realizacja europejskiego planu naprawy,* Załącznik I; http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/pdf/press_20090304_annx_en.pdf.

4 http://www.ecb.int/paym/sepa/html/vision.en.html

Niniejszy plan działania koncentruje się przede wszystkim na państwach członkowskich, które przyjęły euro. Większość państw członkowskich pozostających poza strefą euro dąży jednak do przyjęcia wspólnej waluty, która już odgrywa ważną rolę w ich stosunkach gospodarczych i handlowych. Należy zatem zagwarantować, by państwa członkowskie pozostające poza strefą euro czuły się w odpowiednim stopniu objęte niniejszym planem działania, mimo iż migracja do SEPA w ich przypadku odbywa się wolniej.

2. PRIORYTETY PLANU DZIAŁANIA NA RZECZ SEPA

W niniejszym planie działania określono zadania do realizacji przez wszystkie zainteresowane strony (UE i organy krajowe, sektor bankowości i użytkowników) w następnych trzech latach. Zadania te wyznaczono na podstawie następujących sześciu priorytetów:

(1) Zachęcanie do migracji;

(2) Szerzenie wiedzy na temat SEPA i promowanie produktów SEPA;

(3) Opracowanie stabilnych ram prawnych i zapewnienie zgodności z SEPA;

(4) Promowanie innowacji;

(5) Osiągnięcie standaryzacji i interoperacyjności; oraz

(6) Wyjaśnienie i usprawnienie zarządzania projektem SEPA.

2.1. Priorytet 1: Zachęcanie do migracji

Migracja rozpoczyna się wraz z pojawieniem się pierwszych produktów SEPA na rynku i kończy się z chwilą, gdy produkty te zastąpią odpowiadające im krajowe produkty i standardy w zakresie płatności.

Podczas migracji w sektorze bankowym stosowany będzie jednocześnie dotychczasowy system i system SEPA. Jest to kosztowne zarówno dla banków, jak i dla klientów. Migracja powinna zatem trwać jedynie tak długo jak to konieczne. Znaczne korzyści płynące z SEPA można uzyskać jedynie w przypadku szybkiej migracji i aktywnego zaangażowania zarówno po stronie popytowej, jak i podażowej[5].

Banki muszą oczywiście oferować wysokiej jakości produkty SEPA, jednak szybka migracja wymaga również spełnienia dodatkowych warunków:

a) Aktywna rola organów władzy publicznej

Sektor publiczny dysponuje ok. 50 % PKB Unii Europejskiej i realizuje blisko 20 % wszystkich bezgotówkowych transakcji, dlatego też powinien odgrywać wiodącą rolę w migracji do SEPA. Wraz z innymi ważnym podmiotami takimi jak przedsiębiorstwa sektorów użyteczności publicznej, telekomunikacji i ubezpieczeń, organy władzy publicznej mogą stworzyć masę krytyczną potrzebną do przyspieszenia migracji.

Dzięki szybkiej migracji administracje publiczne mogą skorzystać na uproszczonych procedurach płatności w euro, zwiększeniu konkurencji i liczby dostawców usług płatniczych, przy cenach odzwierciedlających wyższe korzyści skali w zakresie przetwarzania płatności. Należy również zintegrować SEPA z obecnie realizowanymi projektami z zakresu e-administracji. Zależy to jednak od tego, czy sektor bankowości będzie oferować wysokiej jakości, konkurencyjne produkty SEPA.

---

[5] http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf

Organy władzy publicznej powinny opracować zintegrowane i zsynchronizowane krajowe plany migracji, wykazując w ten sposób swoje zaangażowanie na rzecz szybkiego osiągnięcia masy krytycznej i przyspieszenia migracji. Polityczne zaangażowanie tych organów na rzecz SEPA powinno być odzwierciedlone na szczeblu europejskim.

Działania	Uczestnicy	Termin
Opracowanie krajowych planów migracji dla administracji publicznej[6]	państwa członkowskie	październik 2009 r.
Migracja krajowych administracji do standardów, produktów i usług SEPA	państwa członkowskie	koniec 2010 r.
Migracja instytucji europejskich do standardów, produktów i usług SEPA	Komisja/inne instytucje europejskie	czerwiec 2010 r.[7]

b) Skuteczne monitorowanie migracji

W celu rozpoznania i rozwiązania ewentualnych problemów z migracją niezbędne jest przeprowadzanie regularnych i jasnych ocen sytuacji. W konkluzjach z dnia 22 stycznia 2008 r. Rada ds. Gospodarczych i Finansowych wezwała Komisję, by we współpracy z EBC przedstawiała coroczne sprawozdanie z postępów w migracji do SEPA, w stosownych przypadkach z uwzględnieniem cen instrumentów SEPA i zwiększenia konkurencji w ramach SEPA, jak również innych zmian związanych z SEPA; sprawozdanie to powinno być przedstawiane pod koniec każdego roku aż do osiągnięcia w systemie SEPA krytycznej masy w przypadku wykorzystywania poszczególnych instrumentów płatniczych, a w każdym przypadku pod koniec roku 2008, 2009 i 2010.[8]

W celu monitorowania wpływu SEPA na konsumentów w 2007 r. zainicjowano analizę porównawczą SEPA, która umożliwi porównanie z wynikami przyszłych analiz, z chwilą pełnego udostępnienia produktów SEPA. Jeśli SEPA doprowadzi do niekorzystnych zmian cen niezwiązanych z innymi czynnikami, takimi jak przejście z wysokich, ukrytych cen do niższych, przejrzystych cen na skutek wykonania dyrektywy w sprawie usług płatniczych, Komisja jest gotowa na podjęcie odpowiednich działań zaradczych.

Migracja prowadzona przez administracje publiczne będzie ściśle monitorowana za pomocą tabeli wyników[9] Komisji, umożliwiającej ocenę – na podstawie jasnych wskaźników – postępów w migracji do SEPA dokonanych przez krajowe administracje publiczne.

Działanie	Uczestnicy	Termin
Coroczne sprawozdanie z postępów w migracji przedstawiane Radzie ds. Gospodarczych i Finansowych	Komisja we współpracy z EBC	wkrótce: sprawozdanie z 2009 r.
Sprawozdania Eurosystemu z postępów SEPA	Eurosystem	w regularnych odstępach czasu (ostatnie sprawozdanie z listopada

6 http://www.ecb.eu/paym/sepa/timeline/use/html/index.en.html#migration
7 EBC zakończył pełną migrację do SEPA już w styczniu 2008 r.
8 http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/98276.pdf
9 Konkluzje Rady ds. Gospodarczych i Finansowych z dnia 10 lutego 2009 r.; http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/105993.pdf

		2008 r.)
Publikacja wskaźników SEPA	EBC	przez cały etap migracji
Co dwa lata publikacja tabeli wyników z migracji dokonanej przez administracje publiczne	Komisja	od 2009 r. do końca etapu migracji
Druga analiza porównawcza SEPA	Komisja	połowa 2011 r.

c) Potrzeba wyznaczenia daty zakończenia migracji

Podobnie jak w przypadku przejścia na wspólną walutę, ustalenie daty zakończenia migracji SCT i SDD gwarantuje pewność i przewidywalność, a także stanowi silny bodziec do przyspieszenia migracji zarówno dla branży, jak i dla użytkowników. Na tym etapie ustalenie daty zakończenia migracji w odniesieniu do kart płatniczych jest przedwczesne, gdyż wiele standardów wymaga jeszcze finalizacji.

Aby zminimalizować koszty równoległego stosowania systemu krajowego i systemu SEPA, migracja powinna być jak najkrótsza, ale powinna trwać na tyle długo, aby umożliwić klientom i bankom bezproblemową zmianę procesów. Wymaga to rzetelnej analizy skutków ustalenia, a także negatywnych skutków nieustalenia daty zakończenia migracji. Należy przeanalizować różne warianty, a także ocenić skutki dla państw pozostających poza strefą euro.

W związku z tym uruchomiono szeroko zakrojony proces konsultacyjny[10]. Mógłby on prowadzić do zatwierdzenia na szczeblu politycznym ustaleń i harmonogramu ustalenia daty zakończenia migracji i umożliwiłby Komisji ocenę, czy konieczna jest wiążąca data zakończenia migracji SCT i SDD. Parlament Europejski już wezwał[11] Komisję do „wyznaczenia precyzyjnego, odpowiedniego i wiążącego terminu końcowego, który nie powinien być późniejszy niż 31 grudnia 2012 r., na przejście na produkty SEPA…”.

Działania	Uczestnicy	Termin
Konsultacja z zainteresowanymi stronami na podstawie dokumentu do dyskusji	Komisja	3 sierpnia 2009 r.
Zatwierdzenie na szczeblu politycznym	Rada ds. Gospodarczych i Finansowych	grudzień 2009 r.
Zakończenie prac nad oceną skutków	Komisja	luty 2010 r.

2.2. Priorytet 2: Szerzenie wiedzy na temat SEPA i promowanie produktów SEPA

Aby jednolity obszar płatności w euro odniósł sukces, wszystkie strony zaangażowane w „przejście na SEPA” muszą dysponować wyczerpującymi informacjami na temat korzyści z niego płynących. Niezwykle istotne jest zatem:

[10] http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/sepa_en.htm

[11] http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+B6-2009-0111+0+DOC+XML+V0//EN.

a) Szerzenie wiedzy na temat SEPA

Istnieje pilna potrzeba podjęcia szeroko zakrojonych działań informacyjnych dostosowanych do potrzeb grup docelowych. Największe wysiłki w tym zakresie powinni oczywiście podjąć dostawcy usług płatniczych podczas wprowadzania na rynek nowych produktów SEPA. Tym niemniej organy władzy publicznej również mają obowiązek zagwarantować przeprowadzenie odpowiednich kampanii informacyjnych. Na szczeblu krajowym państwa członkowskie powinny wesprzeć działania informacyjne ze strony sektora bankowości przy pomocy krajowych komitetów koordynacyjnych ds. SEPA oraz przedstawicieli użytkowników. Na szczeblu europejskim konieczne jest opracowanie wspólnej strategii informacyjnej w ścisłej współpracy z Europejską Radą ds. Płatności.

W celu usprawnienia wymiany informacji i dobrych praktyk między krajowymi komitetami ds. SEPA i w celu wspólnego rozwiązywania praktycznych problemów z migracją Komisja powołała unijne forum komitetów koordynacyjnych ds. SEPA[12].

Działania	Uczestnicy	Termin
Wsparcie działań sektora bankowości na rzecz szerzenia wiedzy na temat SEPA	państwa członkowskie	koniec 2009 r.
Uzupełnienie krajowych i branżowych kampanii informacyjnych inicjatywami na szczeblu UE	Komisja, EBC, Europejska Rada ds. Płatności	koniec 2009 r.
Regularne spotkania unijnego forum krajowych komitetów koordynacyjnych ds. SEPA	Komisja	od października 2008 r. do końca etapu migracji

b) Promowanie produktów SEPA

Ogólnie rzecz biorąc, użytkownicy nie wiedzą o istnieniu SEPA i potrzebują dostosowanych do ich potrzeb informacji na temat korzyści płynących ze stosowania produktów SEPA. Dostawcy usług płatniczych muszą znacznie zintensyfikować działania informacyjne, co stanowi pierwszy krok w przekonaniu klientów do migracji. Należy przy tym wyjść z założenia, że dostawcy usług płatniczych są przygotowani na oferowanie klientom konkretnych produktów SEPA, przynoszących wyraźne i namacalne korzyści.

Działania	Uczestnicy	Termin
Aktywne wprowadzanie na rynek produktów SEPA w sposób odpowiedni dla różnych grup użytkowników; konkretne oferty produktów SEPA dla klientów	dostawcy usług płatniczych	bezzwłocznie dla SCT i od 1 listopada 2009 r. dla SDD

2.3. Priorytet 3: Opracowanie stabilnych ram prawnych dla SEPA i wzmocnienie zgodności z SEPA

Usunięcie przeszkód prawnych było wstępnym warunkiem uruchomienia projektu SEPA. Przyjęcie dyrektywy w sprawie usług płatniczych (PSD)[13] stanowi podstawę prawną SEPA, a

[12] http://ec.europa.eu/internal_market/payments/sepa/ec_en.htm

[13] Dyrektywa 2007/64/WE w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, Dz.U. L 319 z 5.12.2007, s.1.

w szczególności SDD. Nowe rozporządzenie w sprawie płatności transgranicznych we Wspólnocie[14], które z dniem 1 listopada 2009 r. zastąpi rozporządzenie (WE) nr 2560/2001, zapewnia spójność z celami SEPA i rozszerza równe traktowanie o polecenia zapłaty.

Egzekwowanie przepisów prawa konkurencji jest kolejnym ważnym warunkiem umożliwiającym uzyskanie w ramach SEPA oczekiwanego nasilenia konkurencji. Ponieważ opracowanie i wdrożenie SEPA jest wynikiem porozumień i współpracy pomiędzy potencjalnymi konkurentami za pośrednictwem Europejskiej Rady ds. Płatności, konieczna jest ścisła kontrola konkurencji. Uzasadnieniem współpracy potencjalnie ograniczającej konkurencję muszą być korzyści płynące z takiej współpracy dla użytkowników (w tym konsumentów).

Specjalnej uwagi wymaga kwestia zgodności, szczególnie w kontekście samoregulacji. Odpowiednie mechanizmy powinny zagwarantować, że sektor bankowości i użytkownicy stosują się do odpowiednich zbiorów zasad i kryteriów zgodności.

a) Uzupełnienie ram prawnych dla SEPA

Komisja ściśle współpracuje z organami krajowymi i innymi zainteresowanymi stronami w celu pełnego, spójnego i dokładnego wykonania dyrektywy w sprawie usług płatniczych, która stanowi podstawę prawną SEPA. Na kilka miesięcy przed ostatecznym terminem zakończenia transpozycji przebiega ona planowo w prawie wszystkich państwach członkowskich. Brak terminowej transpozycji dyrektywy w sprawie usług płatniczych doprowadzi do braku pewności prawnej, zarówno dla obywateli, jak i dla sektora płatności. Komisja nie zawaha się w takiej sytuacji przed wszczęciem postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego na mocy art. 226 Traktatu WE.

Migracja SDD nie powinna wymagać ponownego podpisania milionów nowych upoważnień do obciążania rachunku. Byłoby to niezmiernie uciążliwe i kosztowne, szczególnie w przypadku państw członkowskich realizujących wiele poleceń zapłaty. W przypadku gdy branża nie będzie w stanie przedstawić odpowiedniego rozwiązania, państwa członkowskie muszą znaleźć sposób na zagwarantowanie ważności prawnej starych upoważnień do obciążania rachunku, np. przy transpozycji dyrektywy w sprawie usług płatniczych.

Działania	Uczestnicy	Termin
Zapewnienie pełnej, spójnej i dokładnej transpozycji dyrektywy w sprawie usług płatniczych	państwa członkowskie	1 listopada 2009 r.
Zaproponowanie rozwiązania gwarantującego dalszą ważność prawną istniejących upoważnień do obciążania rachunku w drodze polecenia zapłaty podczas migracji do SDD	państwa członkowskie	rozwiązanie należy wprowadzić w życie do dnia 1 listopada 2009 r.

b) Zagadnienia dotyczące konkurencji

Kluczowym czynnikiem zapewniającym sukces SEPA jest stworzenie właściwych bodźców zachęcających do migracji przy pomocy modeli biznesowych zgodnych z unijnym i krajowym prawem konkurencji. Jest to niezwykle istotne szczególnie w przypadku SDD i systemów kart płatniczych.

[14] COM(2008) 640 wersja ostateczna

W odniesieniu do SDD nowe rozporządzenie w sprawie płatności transgranicznych gwarantuje pewność prawną na okres trzech lat, który upływa dnia 31 października 2012 r. We wspólnym oświadczeniu z dnia 24 marca 2009 r.[15] Komisja i EBC przedstawili wskazówki dotyczące niektórych zasad stanowiących podstawę przyszłych modeli biznesowych dla SDD na okres po dniu 31 października 2012 r. Ponadto w okresie przejściowym Komisja i EBC są gotowi na przedyskutowanie z wszystkimi zainteresowanymi stronami sposobów zapewnienia sprawiedliwego i właściwego modelu biznesowego zgodnego z przepisami prawa konkurencji.

W odniesieniu do kart płatniczych Komisja i EBC z zadowoleniem przyjmą pojawienie się kolejnych systemów o wymiarze europejskim[16].

Działania	Uczestnicy	Termin
Dalsze uściślenie zgodności długoterminowych modeli biznesowych dla SDD z unijnym prawem konkurencji	Komisja	listopad 2009 r., pod warunkiem wniesienia koniecznego wkładu ze strony odpowiednich podmiotów działających na rynku
Opracowanie i wdrożenie długoterminowych modeli biznesowych dla SDD zgodnie z prawem konkurencji	Europejska Rada ds. Płatności	1 listopada 2012 r.

c) Zagadnienia dotyczące zgodności

Koncepcja zgodności z SEPA, pierwotnie wypracowana przez Europejską Radę ds. Płatności, musi zostać wdrożona przez wszystkie odpowiednie zainteresowane strony w odniesieniu do systemów SCT i SDD, kart płatniczych oraz ram mechanizmów rozliczeniowych i rozrachunkowych. Eurosystem opublikował zbiór oczekiwań[17], a także szczegółowy zakres wymagań i obowiązków[18] dla poszczególnych zainteresowanych stron w odniesieniu do projektu SEPA. W kontekście migracji kart płatniczych, „zgodność z ramowymi zasadami SEPA dotyczącymi kart płatniczych" oznacza „zgodność ze standardami interoperacyjności opracowanymi pod auspicjami Europejskiej Rady ds. Płatności"[19].

Aby zapewnić pełną zgodność należy wdrożyć mechanizmy skutecznego monitorowania[20], egzekwowania i rozstrzygania sporów. Gwarantują one równe warunki konkurencji, umożliwiając wejście na rynek i zwiększając konkurencję. Działania te należy potraktować priorytetowo jak tylko powstanie właściwy organ zarządzania SEPA.

---

15 http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/468&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en;

16 http://www.ecb.int/pub/pdf/other/singleeuropaymentsarea200811en.pdf

17 Zob. http://www.ecb.int/pub/pdf/other/eurosystemsepaexpectations200903en.pdf.

18 Zob. http://www.ecb.europa.eu/paym/sepa/components/infrastructures/html/tor.en.html w przypadku zakresu wymagań i obowiązków dotyczących zgodności infrastruktury z SEPA oraz http://www.ecb.int/paym/sepa/pdf/ToR_SEPA_compliant_card_schemes.pdf?1915cf8db5ec194b2c9e9070ebeb2ff7 w przypadku zakresu wymagań i obowiązków dotyczących zgodności systemów kart płatniczych z SEPA.

19 http://ec.europa.eu/competition/speeches/text/sp2008_03_en.pdf

20 W tym w szczególności dobra identyfikowalność płatności i zaangażowanych osób.

Działania	Uczestnicy	Termin
Wdrożenie zakresu wymagań i obowiązków Eurosystemu dla SEPA		
1) systemy kart płatniczych	systemy kary płatniczych	czerwiec 2009 r.
2) infrastruktura	infrastruktura	koniec 2010 r.
oraz oczekiwań dla		
1) banków i instytucji płatniczych	dostawcy usług płatniczych	koniec 2010 r.
2) użytkowników	przedsiębiorstwa, MŚP, organy władzy publicznej, dostawcy usług płatniczych, sprzedawcy, klienci detaliczni/użytkownicy	koniec 2010 r.

2.4. Priorytet 4: Promowanie innowacji

SEPA powinien również stanowić siłę napędową modernizacji rynków płatności detalicznych, prowadząc do harmonizacji korzystania z Internetu i telefonu komórkowego począwszy od inicjacji płatności po uzgadnianie sald w bezpiecznym środowisku.

a) Płatności mobilne i płatności elektroniczne

Europejska Rada ds. Płatności prowadzi prace nad stworzeniem ram kanału mobilnego do inicjacji i otrzymywania płatności w oparciu o polecenia przelewu SEPA i karty płatnicze SEPA. W ścisłej współpracy z innymi dostawcami usług Europejska Rada ds. Płatności określa podstawowe wymogi, reguły i standardy realizacji płatności w krajach objętych SEPA przy użyciu telefonu komórkowego, zapewniając w ten sposób interoperacyjność usług świadczonych przez różne podmioty na rynku płatności mobilnych. Ramy te powinny wejść w życie do końca 2010 r.

Europejska Rada ds. Płatności prowadzi również prace nad opracowaniem ram płatności elektronicznych SEPA[21]. Istniejące lub nowe systemy płatności elektronicznych powiązane z ramami płatności elektronicznych SEPA umożliwią konsumentom dokonanie gwarantowanej płatności na rzecz sprzedawców internetowych, niezależnie od ich lokalizacji w 31 krajach objętych SEPA.

b) Fakturowanie elektroniczne

Fakturowanie elektroniczne w znaczący sposób zwiększa wydajność obsługi operacji finansowych poprzez zintegrowanie uzgadniania sald i realizowania płatności przedsiębiorstw. Fakturowanie elektroniczne przyczynia się zatem do uproszczonych, sprzyjających przedsiębiorcom warunkom prowadzenia działalności gospodarczej, a ogromne potencjalne korzyści ekonomiczne tego typu fakturowania mogą sięgnąć 240 mld EUR w okresie sześciu lat[22]. Pod koniec 2007 r. Komisja powołała grupę ekspertów mającą na celu opracowanie do końca 2009 r. europejskich ram fakturowania elektronicznego, wspierając w

[21] Płatność elektroniczna to płatność występująca wtedy, gdy podczas zakupu online rachunek bieżący kupującego jest bezpośrednio obciążany, a sprzedawca jest o tym bezzwłocznie informowany, niezależnie od lokalizacji stron transakcji.

[22] http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf

ten sposób otwarte i interoperacyjne świadczenie usług fakturowania elektronicznego na terytorium Europy. Równocześnie Komisja przedłożyła wniosek w sprawie zmiany dyrektywy VAT[23], której celem jest równe traktowanie faktur elektronicznych i faktur papierowych. Z uwagi na bliskie powiązania między procesem fakturowania i realizacji płatności europejskie ramy fakturowania elektronicznego i SEPA mogłyby czerpać wzajemne korzyści.

Działania	Uczestnicy	Termin
Wdrożenie ram płatności mobilnych[24]	Europejska Rada ds. Płatności, GSMA (stowarzyszenie operatorów telefonii komórkowej)	sierpień 2010 r.
Opracowanie ram płatności elektronicznych[25]	Europejska Rada ds. Płatności	koniec 2009 r.
Uzupełnienie europejskich ram fakturowania elektronicznego	Grupa ekspertów ds. fakturowania elektronicznego	koniec 2009 r.

2.5. Priorytet 5: Zapewnienie niezbędnej standaryzacji, interoperacyjności i bezpieczeństwa

Standaryzacja i interoperacyjność są istotnymi filarami projektu SEPA i w branży sieciowej, jaką stanowią dostawcy usług płatniczych, i są niezbędne w celu uzyskania maksymalnych korzyści z SEPA. Standardy SEPA powinny być otwarte, niezastrzeżone, wdrożone przy zachowaniu najwyższego stopnia bezpieczeństwa i nie powinny stanowić przeszkody dla innowacji produktowych. W dziedzinie płatności przy użyciu kart płatniczych standardy te powinny pozwolić na pełną interoperacyjność, bezpieczeństwo i swobodny dostęp, a także usprawniać wdrożenie ogólnoeuropejskich systemów kart płatniczych.

Standaryzacja powinna umożliwić całkowicie zautomatyzowane, bezpośrednie przetwarzanie płatności, zarówno w zakresie poleceń przelewu i poleceń zapłaty „od klienta do banku” i „od banku do klienta”, jak i w zakresie kart płatniczych[26] i powinna zapewniać wysoki poziom bezpieczeństwa (w tym ocena bezpieczeństwa i proces certyfikacyjny). Dodatkowe usługi opcjonalne (additional optional services, AOS) mogą być konieczne do utrzymania użytecznych cech produktów płatniczych lub ułatwienia innowacyjności, należy jednak unikać jakiegokolwiek ryzyka ponownej fragmentacji rynku.

---

23 COM(2009) 21.

24 Ramy nie są obowiązkowe dla dostawców usług płatniczych.

25 Ramy nie są obowiązkowe dla dostawców usług płatniczych.

26 Interfejsy typu karta-terminal, terminal-agent rozliczeniowy oraz agent rozliczeniowy-wydawca, a także certyfikacja i homologacja.

Działania	Uczestnicy	Termin
Osiągnięcie kompromisu co do stosowania standardów strukturyzacji niestandardowego formatu szczegółów płatności (SCT)	EACT, we współpracy z użytkownikami	czerwiec 2009 r.
Ogłoszenie i wdrożenie wytycznych wdrożeniowych SCT w zakresie operacji „od klienta do banku”[27]*)	dostawcy usług płatniczych, przedsiębiorstwa, MŚP, administracje publiczne, konsumenci, sprzedawcy	koniec 2009 r.
Ogłoszenie i wdrożenie wytycznych podstawowych i wytycznych typu B2B dotyczących wdrożenia SDD w zakresie operacji „od klienta do banku”*)	dostawcy usług płatniczych, przedsiębiorstwa, MŚP administracje publiczne, konsumenci, sprzedawcy	listopad 2010 r.
Zdefiniowanie wytycznych podstawowych i wytycznych typu B2B dotyczących wdrożenia SCT i SDD w zakresie operacji „od banku do klienta”	Europejska Rada ds. Płatności	wrzesień 2009 r.
Ogłoszenie i wdrożenie wytycznych dotyczących wdrożenia SCT i SDD zakresie operacji „od banku do klienta”*)	dostawcy usług płatniczych, przedsiębiorstwa, MŚP, administracje publiczne, konsumenci, sprzedawcy	czerwiec 2010 r.
Zgodność z podstawowym systemem SDD[28]	dostawcy usług płatniczych	1 listopada 2010 r.
Dokończenie zasad standaryzacji SCF w celu określenia konkretnych specyfikacji technicznych wdrożenia standardów kart płatniczych	Europejska Rada ds. Płatności	koniec 2009 r.
Wdrożenie technicznych specyfikacji dla standardów kart płatniczych	branża kart płatniczych	koniec 2009 r.: podjęcie decyzji dotyczącej daty wdrożenia
Wypracowanie najlepszych praktyk gwarantujących wysoki stopień bezpieczeństwa transakcji SEPA[29]	Europejska Rada ds. Płatności	koniec 2009 r.

27 *)Zalecane przez Europejską Radę ds. Płatności wytyczne nie są obowiązkowe. Jednakże w celu uniknięcia segmentacji rynku wszystkie banki powinny mieć możliwość akceptowania zalecanych przez Europejską Radę ds. Płatności standardów. W przeciwnym razie przedsiębiorstwa nie będą mogły czerpać korzyści z SEPA (muszą one być zatem aktywnie zaangażowane w opracowywanie tych wytycznych).

28 Termin obowiązuje wyłącznie w odniesieniu do państw członkowskich należących do strefy euro. Państwa członkowskie pozostające poza strefą euro powinny uzyskać zgodność do dnia 1 listopada 2014 r.

29 http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf

Wdrożenie ram przetwarzania transakcji przy użyciu kart	Europejska Rada ds. Płatności	koniec 2009 r.
Opracowanie ram priorytetowego systemu SCT	Europejska Rada ds. Płatności	koniec 2009 r.
Wdrożenie ram priorytetowego systemu SCT[30]	dostawcy usług płatniczych	koniec 2012 r.

2.6. Priorytet 6: Wyjaśnienie i usprawnienie zarządzania projektem SEPA

a) Obecne zarządzanie projektem SEPA

SEPA jest połączeniem samoregulacji sektora usług finansowych i odpowiednich środków prawnych. Uwzględniając znaczne korzyści płynące z SEPA, w interesie publicznym leży wypracowanie skutecznych rozwiązań w zakresie zarządzania. Niepewne warunki gospodarcze również wymagają wzmocnionego kierowania politycznego w celu zagwarantowania terminowego wdrożenia SEPA w sposób w pełni przejrzysty, zapewniając wyższą jakość usług użytkownikom.

Zarządzanie SEPA odbywa się obecnie na dwóch poziomach.

Na poziomie UE zarządzanie ze strony Europejskiej Rady ds. Płatności koncentruje się na dwóch funkcjach: stworzeniu i rozwoju systemów płatności oraz administracji tymi systemami i nadzorowaniu zgodności z tymi systemami.

Komisja wspiera proces SEPA, ściśle monitorując jego wdrażanie i omawiając jego kolejne etapy z państwami członkowskimi i z zainteresowanymi stronami[31]. Wzmacnia ona również rangę polityczną SEPA na szczeblu europejskim. EBC odgrywa podobną rolę, wspierając wdrażanie SEPA. EBC ma status obserwatora na zgromadzeniach plenarnych Europejskiej Rady ds. Płatności i w jej grupach roboczych; zajmuje się także koordynacją prac Eurosystemu. EBC prowadzi różne fora, w tym SEPA High-Level Meeting (spotkanie wysokiego szczebla w sprawie SEPA), w celu omówienia i promowania SEPA.

Na **szczeblu krajowym** we wszystkich państwach członkowskich należących do strefy euro (a także w prawie wszystkich państwach pozostających poza tą strefą) powołano komitety koordynacyjne ds. SEPA, w których aktywnie uczestniczą narodowe banki centralne, a których celem jest koordynowanie i monitorowanie wdrażania SEPA. Rola, skład, obowiązki i metody pracy tych komitetów znacznie się różnią, ale ich wspólnym celem jest promowanie migracji do SEPA na szczeblu krajowym. Ponieważ krajowe zwyczaje i tradycje dotyczące płatności znacznie się różnią, SEPA musi zostać wprowadzony przy uwzględnieniu kontekstu krajowego. Rola krajowych komitetów koordynacyjnych ds. SEPA jest zatem niezwykle istotna.

b) Wyzwania dotyczące zarządzania SEPA na szczeblu UE

Komisja Europejska uznaje potrzebę stworzenia nadrzędnego modelu zarządzania SEPA na szczeblu europejskim, usprawniającego integrację rynku płatności detalicznych w euro i spełniającego jednocześnie potrzeby użytkowników końcowych.

---

30 Wdrożenie priorytetowego systemu SCT powinno być opcjonalne.

31 Przy realizacji tych zadań Komisja prowadzi konsultacje z dwoma grupami roboczymi, a mianowicie z komitetem płatniczym (który zastąpił grupę ekspertów rządowych ds. systemów płatniczych) oraz z grupą ekspertów ds. rynku systemów płatniczych, i korzysta z ich fachowej wiedzy.

Komisja będzie zatem dążyć, w ścisłej współpracy ze wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w projekt SEPA, w szczególności EBC, do powołania – przed końcem 2009 r. – skutecznego organu zarządzania SEPA na szczeblu unijnym. Może on przybrać formę unijnej Rady ds. SEPA, która zostałaby powołana na okres trzech lat. Najpóźniej do końca 2011 r. Komisja i EBC oceniłyby jej skuteczność i funkcjonowanie.

Główne cele tego organu byłyby następujące:

- nakreślenie jasnej wizji strategicznej dla SEPA, charakteryzującej się innowacyjnością, zorientowaniem na przyszłość i przystępnością dla użytkownika;
- monitorowanie i wspieranie migracji do SEPA, w tym wdrożenie planu działania w sprawie SEPA oraz określenie działań zaradczych;
- zapewnianie przejrzystości i odpowiedzialności względem gospodarki ogółem.

Nowy organ zarządzania na szczeblu unijnym będzie wymagać reprezentacji na wysokim szczeblu zarówno ze strony popytowej, jak i podażowej. Uwzględniając znaczenie projektu dla społeczeństwa, powinien być on współzarządzany przez Komisję i EBC. Niezbędna jest właściwa koordynacja z innymi instytucjami europejskimi (Radą Unii Europejskiej i Parlamentem Europejskim), narodowymi bankami centralnymi, a także krajowymi komitetami koordynacyjnymi ds. SEPA.

Nowy organ nie zajmowałby się poszczególnymi kwestiami zgodności z SEPA dotyczącymi zbiorów zasad i ram Europejskiej Rady ds. Płatności. Nie przejąłby również zadań, które lepiej realizowane są na szczeblu krajowym lub które są domeną uczestników rynku, takie jak opracowanie produktów płatniczych SEPA, lub które można by w wystarczającym stopniu zrealizować dzięki ulepszeniu zarządzania Europejską Radą ds. Płatności. Nowy organ zarządzania pozostawałby bez wpływu na odpowiednie kompetencje jej członków. W szczególności jego obrady i ogłaszane przez niego kierunki działań nie miałyby wpływu na stosowanie przepisów prawa konkurencji na szczeblu krajowym i unijnym.

Ponadto, uwzględniając istotną rolę Europejskiej Rady ds. Płatności w projekcie SEPA, istniejące sposoby zarządzania Radą wymagają szczególnej uwagi. Rada ta dokonała postępów w równoważeniu interesów różnych zainteresowanych stron, ale musi działać w sposób bardziej otwarty, aby uniknąć ewentualnych skutków wyłączenia i uwzględnić interesy wszystkich zainteresowanych stron, w tym podmiotów spoza sektora bankowości, instytucji płatniczych i użytkowników. Należy zapewnić większą przejrzystość, odpowiednią ilość czasu na przeprowadzanie konsultacji i zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron, w szczególności użytkowników, na wczesnym etapach planowania i opracowywania przyszłych inicjatyw.

Działanie	Uczestnicy	Termin
Powołanie skutecznego organu zarządzania SEPA na szczeblu UE	Komisja/ EBC	koniec 2009 r.
Dwa razy w roku przedstawienie sprawozdania z postępów wdrożenia ram działania w sprawie SEPA	organ zarządzania SEPA	od daty oficjalnego powołania nowego organu zarządzania SEPA
Przyjęcie środków dotyczących obecnego modelu zarządzania Europejską Radą ds. Płatności 1) zwiększenie uczestnictwa zainteresowanych stron i konsultacji z nimi; 2) zwiększenie przejrzystości, 3) poszerzenie liczby członków o instytucje płatnicze	Europejska Rada ds. Płatności	koniec 2009 r. koniec 2009 r. listopad 2009 r.
Ocena organu zarządzania SEPA	Komisja/EBC	koniec 2011 r.

3. WNIOSKI

Komisja wzywa Radę i Parlament Europejski do rozważenia i zatwierdzenia niniejszego planu działania. Wszystkie zainteresowane strony wzywa się do podjęcia wszelkich wysiłków na rzecz szybkiego wdrożenia poszczególnych środków określonych w niniejszym planie.

Komisja będzie ściśle monitorować wdrożenie niniejszego planu działania, a co dwa lata będzie publikować sprawozdania z poczynionych postępów.